

Reacties en aanbevelingen met betrekking tot het wetsvoorstel gastouderopvang

GGD Nederland, 17 november 2008

GGD Nederland heeft het wetsvoorstel doorgelezen vanuit het oogpunt "toezicht". Onderstaande opmerkingen en commentaren hebben daar dan ook betrekking op. Zo hebben we gelet op gebruik van termen en begrippen die mogelijk verwarrend kunnen zijn, mogelijke verschillen tussen regels en toelichting en regelingen die nu vanuit de inspectiepraktijk knellen.

Voor we artikelsgewijs opmerkingen gaan opsommen willen we eerst een beeld schetsen van de structuur van toezicht op de minicrèches die ons inziens goed zou kunnen functioneren:

Het object van toezicht is ten eerste de minicrèche, daar vindt toezicht plaats. De GGD toetst bij de minicrèches of de gastouder voldoende kwalitatief volwaardige opvang biedt en de juiste diensten afneemt van het GOB. Het inspectierapport van een minicrèche ligt dicht aan tegen die van dagopvang: een beeld van de geboden kwaliteit aan de kinderen.

Daarnaast beoordeelt de inspecteur het functioneren van het gastouderbureau op de daarvoor gestelde criteria. Dit zullen criteria zijn die een oordeel geven over de kwaliteit van de producten en diensten die zij behoren te leveren. Daarmee is het niet zoals nu een soort tweedelijns toezicht. Geen oordeel over de geboden opvang maar eerstelijns toezicht op de GOB diensten en producten.

Er komt één inspectierapport voor elk GOB en één inspectierapport voor elke minicrèche. Het GOB rapport betreft zowel oordelen over het dienstenpakket aan de minicrèches als over de ondersteuning van de opvangouders door het bureau.

Is dit hetzelfde beeld als de wet beoogt?

Artikelsgewijs:

Artikel 1

De houder van de minicrèche en de gastouder en degene die de minicrèche exploiteert is altijd dezelfde natuurlijke persoon. Is deze conclusie juist?

Waarom wordt ervoor gekozen het aantal kinderen dat mag worden opgevangen bij wet vast te leggen en niet in beleidsregels?

Kan er bij de definitie meerderjarigheid van de gastouder en opvangouder worden opgenomen?

Klopt het dat GOB zelf object is van toezicht wat betreft begeleiding van zowel thuisopvang als gastouderopvang? Hoe staat dat in verhouding met direct toezicht op gastouder? Kan een gastouder een positief inspectierapport hebben terwijl het GOB niet voldoende functioneert? Zit hier een spanningsveld?

Kan een GOB ook alleen één van de opvangvormen ondersteunen?

Er wordt gesproken over een gezinssituatie. Is dit anders dan een thuissituatie, zo ja, wat is een gezinssituatie?

Bij thuisopvang staat dat de tot nu toe bestaande regels wat betreft de opvanglocatie van toepassing blijven, geldt dit wel voor alle regels uit het huidige domein 6?

De aanvulling van de begripsomschrijving kan verwarrend zijn, want bij gastouderopvang spreek je zo van twee houders, die van het gob en die van de minicrèche.

Voor de minicrèches geldt een maximum aantal kinderen. Geldt er ook een maximum aantal uren dat een houder/gastouder opvang mag aanbieden in een week? Kan iemand dag en nacht ononderbroken opvang aanbieden? We hebben immers niet met openingstijden en de arbeidstijden wet te maken zoals bij dagopvang.

Artikel 5 en Artikel 45

Het onderscheid tussen registratie en exploitatie komt niet in het wetsvoorstel tot uiting terwijl dit voor de betaling van toeslagen erg veel uit maakt. Toeslagen worden toegekend op basis van registratie in het voorstel. Maar op het moment dat er geen exploitatie is kunnen er geen opvangkosten zijn en dienen er geen toeslagen te worden betaald. Dat betekent dat er in het voorstel in Artikel 5 niet zou moeten staan "geregistreerd" òf er dient op basis van artikel 45 niet direct tot registratie overgegaan te worden. Dit hiaat geldt tevens indien gemeente besluit de exploitatie (tijdelijk) te stoppen in het kader van handhaving.

De opname van thuisopvang in het/een register, en daaraan gekoppeld de betaling van toeslagen kan ons inziens beter belegd worden bij de houder. Daar ligt het grootste belang om de gegevens actueel te houden. De thuisopvang adressen zijn bovendien geen direct object van toezicht. De gegevens in het register zijn dan van verschillende waarde: de gemeente is niet verantwoordelijk voor toezicht op thuisopvang.

Artikel 45 (taalkundig): heeft een houder een opvangouder in beheer?

Artikel 46

De uitleg van het begrip koppeling in de toelichting komt niet overeen met de huidige definitie van een koppeling: "Een koppeling is een schriftelijke overeenkomst tussen vraag- en gastouder over de opvang van één kind."

Bij geregistreeerde thuisopvang wordt in de toelichting tussenkomst door een geregistreeerd gob genoemd, bij geregistreeerde minicrèche niet. Is dat juist?

Wellicht de term GIR in de toelichting wat meer omschrijven. Het is niet duidelijk dat het om een automatiseringssysteem gaat.

Artikel 48

Wie houdt er toezicht op de buitenlandse vestigingen?

Artikel 52

Lid 2 is onduidelijk: een maximum wordt niet overschreden, tenzij...

Artikel 56 en 56 a

Artikel 56 gaat voornamelijk over thuisopvang maar niet alleen, 56 a gaat alleen over minicrèches. Is een andere sortering niet helderder? Bijvoorbeeld 56 wat voor beide geldt, 56 a specifiek opvangouders, 56b specifiek gastouders?

Klopt het dat bij thuisopvang/gastouderopvang niet dezelfde domeinen aangehouden worden als nu? Is daar een reden voor?

Genoemd wordt de verhouding tussen aantal beroepskrachten en aantal gast- of opvangouders. Is de verhouding tussen het aantal beroepskrachten en het aantal kinderen dat wordt opgevangen ook een graadmeter?

Houder en andere personen zijn in het bezit van VOG, moet dit niet vanaf een bepaalde leeftijd zijn? (VOG's worden vanaf 12 jaar afgegeven)

"De verklaringen [...] worden door de houder aan de houder van het gob overgelegd, voordat de houder zijn werkzaamheden aanvangt." De termen houders verduidelijken, waar welke houder.

Artikel 61

In de tweede zin staat dat de directeur van de GGD wordt aangewezen als toezichthouder, in de tweede alinea staat dat de inspecteurs zijn aangewezen als toezichthouder.

Artikel 91

De reeds geregistreeerde bureaus moeten nu toch al een OC hebben? Waarom een overgangsregeling?

Enkele algemene opmerkingen:

De gebruikte termen gastouderopvang en minicrèche zijn verwarrend omdat ze beide hetzelfde zijn, de ene term is al in gebruik en de andere is toegevoegd.

In de Memorie van toelichting moeten 4.3 en 4.4 in inhoudopgave omgewisseld worden. Verder staan 6.4 en 6.5 in de inhoudsopgave, maar niet in de memorie, blz. 20 ontbreekt.

In de Memorie van toelichting wordt toegelicht dat het hogere opleidingsniveau van de gastouders "nieuwe stijl" correspondeert met een hoger aantal kinderen dat zij mogen opvangen. Wat is de onderbouwing van deze stelling?

In de Memorie van toelichting staat bij 3.3 dat het toezicht door de GGD op de kwaliteit plaats vindt bij de gastouder zelf en niet bij het gob. Dit klopt niet, het vindt bij beide plaats.

In de Memorie van toelichting staat bij 4.5 de term 'deze bureaus'. Het is correcter om te spreken van 'een aantal van deze bureaus'.

In de Memorie van toelichting wordt in 5.1 geschreven dat de kwaliteitseisen in het convenant de basis zijn voor het toezicht door de GGD. Feitelijk zijn de kwaliteitseisen in het convenant basis voor de beleidsregels, en de beleidsregels basis voor de toetsingskaders.

In de Memorie van toelichting bij 5.4 (helemaal onderaan blz.16) staan taken van het gob bij gastouders/minicrèche. In de memorie zou je hier kunnen noemen dat de GGD toezicht houdt op deze taken.

De termen in tabel 2 zijn verwarrend: bij gastouder staat jaarlijkse toetsing, bij gob jaarlijks toezicht. Er wordt hetzelfde bedoeld?